ANUNȚURI

• Săptămâna trecută, familia lui Mircea și a Anastasiei s-a mărit cu încă o fetiță, a patra. Este vorba de **Elena**, căreia îi dorim mântuire cu tot neamul!

• A adormit după o boală grea, sora **Ileana**, mama păr. Ionel Cotocea. Până a fost pe picioare, a venit mereu duminica și în sărbători, la bisericuță, deși nu-i era ușor să ajungă de la Sântana. Dumnezeu să-i numere toți pașii spre mântuire și să o ierte!

• **Adolescenții** noștri ne-au arătat cât de harnici pot fi, recondiționând mobilierul din interiorul bisericii (foto). Lucrările la Altarul de vară sunt aproape de final, în clopotniță fiind montat clopotul care a stat ani de zile pe iarba din curte.

• **Copiii refugiați cu mamele lor din Ucraina** au parte de tot mai multe acțiuni care să le facă șederea aici mai ușoară. Sâmbăta trecută au fost întrun scurt pelerinaj la mănăstirile Bodrog și Bezdin, după ce s-au ospătat mai întâi la noi, din prinoasele aduse la parastase. Duminică au fost la un loc de joacă din oraș.

ȘTIRI

• Deși cu greu, **viața merge înainte și în Ucraina**. Săptămâna aceasta au fost tunși în monahism câțiva zeci de frați și surori din Lavra Pecerska și alte mănăstiri vechi (foto). De asemenea, Biserica Ortodoxă din Ucraina sprijină constant spitalele și pe cei care se confruntă cu mari lipsuri. (orthodoxchris-tian.com)

• Cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Timotei, Arhiepiscop al Aradului, în perioada 22 martie 2022 – 30 aprilie 2022, se va desfășura, în Arhiepiscopia Aradului, proiectul misionar „Urcuș spre Înviere". Concursul va avea două secțiuni: Secțiunea Coruri de copii și tineri – **Concurs de cântare bisericească** și Secțiunea Individual – **Concurs de bătut toaca** (copii între 10-18 ani). (*arhiepiscopiaaradului.ro*)

LIBRĂRIA LOGOS ne recomandă

Stelian Papdopoulos - SLAVA LUI PANAIOTAKIS

Romanul pe care îl ții în mână, iubite cititor, a fost scris de condeiul expresiv al veșnic pomenitului monah Gherasim, în lume profesorul universitar Stelianos Papadopoulos. Este unul dintre textele literare pe care le-am găsit în biroul lui după plecarea la Domnul, pe care le-a ținut ascunse și nu le-a publicat niciodată. Nu se știe de ce. Poate că unele din personajele descrise, care i-au povestit întâmplările, n-au vrut să fie publicate înainte de moartea lor. O povestire simplă, încântătoare și atrăgătoare, ce are ca erou principal un mic refugiat infirm din Asia Mică, al cărui sfârșit depășește orice morală omenească.

Așteptăm întrebările, sugestiile și eventualele colaborări pe adresa revista.maximina@gmail.com sau la tel. 0734.194.372. Mulțumim tuturor pentru rugăciuni și ajutor financiar.

Numărul 11 (LXXIX) 27 martie 2022

MaxiMina

Foaie ortodoxă pentru suflet

> **Mijloacele media sunt noua pandemie care distruge societatea, familia și sufletul omului.**
>
> *J-C Larchet*

Conectarea, un substitut al COMUNIUNII

Situația se prezintă astfel: **conectarea la media concurează comuniunea cu Dumnezeu**, care se face prin participarea la Sf. Liturghie și prin rugăciunea personală. Media e mâncătoare de timp. A început cu televizorul, dar internetul l-a depășit. Linkurile te fac să navighezi tot mai mult și mai mult, răpindu-ți întreaga atenție și făcându-te să uiți că timpul trece. Oricine a intrat pe internet trebuie să recunoască faptul că niciodată o căutare plănuită a fi scurtă nu se limitează la aceasta, ci te face să petreci mai mult timp decât ai intenționat.

În această competiție, media câștigă detașat. Chiar dacă zicem că Îl iubim pe Dumnezeu, a intra în comuniune cu El presupune un efort: **efortul de a ieși din mediul și din gândurile tale** în cel mai larg sens (rațiune, imaginație, amintiri, dorințe, etc.) și a deveni treaz și atent. Pe când navigarea pe internet este ușoară. Nu trebuie decât să intrăm într-o lume care ne satisface plăcerile, dorințele, curiozitățile. Internetul îți dă senzația de totală libertate, pe când relația cu Dumnezeu înseamnă disciplină permanentă și asumare sinceră și cu seriozitate a unor reguli de viață.

SFÂNTUL IOAN DE LA PATERIC
(27 martie sec. V)

„Să nu iubiți gâlceava, învățându-vă totdeauna gîndirea de Dumnezeu și rugându-vă lui Dumnezeu să vă dea vouă ca să aveți pururea minte curată. Bun este cu adevărat și acel nevoitor care, petrecând în lume, se îndeletnicește în cinstite lucruri, arătând altora iubire de oameni, primire de străini, dând milostenie, făcând bine celor ce vin la dînsul, ajutând pe cei ce sunt întru osteneli și petrecând fără de nici un fel de mânie."

Deși au reușit să scape de influența televizorului, până și **mănăstirile fac cu greu față internetului** și influenței sale. Tot mai mulți monahi, din diferite motive, au azi acces la internet și telefoane dotate cu toate aplicațiile media. Din păcate, mulți dintre ei se uită zi de zi, prin acest ochi de geam spre lumea pe care au părăsit-o, închizând o ușă.

Dacă televiziunea a făcut celebri pe câțiva oameni care apăreau pe micul ecran, **internetul oferă oricui posibilitatea să ajungă faimos**, prin postarea unor poze, filmulețe, gesturi și cuvinte de cele mai multe ori de proastă calitate sau și mai rău. Prin internet omul a ajuns să se expună, să-și expună cele mai intime gânduri și gesturi, să le facă publice, fără niciun strop de modestie sau rezervă. Astfel, el încearcă să atragă atenția celorlalți asupra sa. Narcisismul este pe toate platformele sociale, prin selfiurile pe care le postează neîncetat unul sau altul. Iar vârful este atins prin numărul de like-uri pe care îl primesc apoi.

Părinții pustiei au numit de mult această comportare ca fiind **dragoste de sine egoistă**. Ei o consideră mama patimilor, soră cu mândria și adânc înrădăcinată în om. Iar faptul că postările egoiste despre sine par a fi altruiste, prin „împărtășirea" (share) lor cu ceilalți, fac această patimă și mai întunecată. Mândria este întărită de numărul mai mare de urmăritori decât îl are celălalt, iar aceasta duce la prezentarea unei false imagini despre sine, care să placă. Slăbiciunile sunt ascunse, iar calitățile exagerate sau inventate.

CARE SUNT URMĂRILE? Sfinții părinți spuneau că mândria are doi pui: **akedia** și **tristețea**. Expunerea pe internet duce adesea la depresii, atât ale celor care își postează imaginile, cât și ale celor care le urmăresc.

Internetul este și o permanentă sursă de distracție. El nu are limită ca timp și nici ca oferte. Înainte, pentru a vedea un spectacol, trebuia să faci efortul de a merge de acasă la teatru și spectacolul dura două ore. Acum stăm acasă și totul vine spre noi. Noului *homo conecticus* nu i se solicită alt efort decât atenția permanentă la ce oferă internetul.

Isihia nu este un monopol al monahilor. Fiecare ar trebui să o caute, să încerce a ieși din când în când din agitația exterioară și a căuta liniștea dinlăuntru. Or, **internetul subminează această nevoie de isihie**. El atacă cele două condiții fără de care omul nu poate avea o viață duhovnicească adevărată: *atenția concentrată* și *rugăciunea neîncetată*. Acestea nu au nicio șansă de a se așeza în inima omului din cauza neîncetatelor semnale auditive și vizuale la care el se conectează rapid.

Isihia mai înseamnă și o stare de **stabilitate interioară**, de reculegere. Aceasta duce la despătimire, la pacea lăuntrică. Dimpotrivă, internetul aduce tulburare în suflet, dar și nemulțumire, căci omul începe să caute altceva și altceva. Astfel, își secătuiește puterile sufletului intrat într-un fluviu năvalnic de informații și imagini, care nasc agitație, împrăștiere și dezordine.

Internetul este cea mai de succes armă a diavolului în a sfărâma sufletul omului în mii de bucăți. Gândul care era altădată țintit spre un singur lucru, acum vagabondează în nesfârșite locuri care îl obosesc. Informațiile trag mintea când într-o parte, când în alta, o storc de puteri, o divizează. Același lucru se întâmplă și cu simțurile, iar omul ajunge un câmp fluctuant invadat de mereu alte informații și tentații. Mintea împrăștiată în atâtea locuri îl face pe om slab și supus ușor oricărei patimi.

De aceea, măcar în timpul postului, ar trebui să oprim această avalanșă de lovituri asupra minții și inimii noastre.

Jean-Claude Larchet

Ca un cerb însetat de izvoare

Virgil Maxim

Ca un cerb însetat de izvoare,
Te mistui în sufletul meu,
năzuind spre lumini viitoare
Te-adulmec prin noapte, mereu.

Pe urcușul de stânci colțuroase
pipăi cu copita subțire,
bănuiesc și-alerg după miroase,
gând-viu, însetat de iubire.

În poieni sau sub crengi, la răcoare,
adormind, Te simțeam duios cânt,
adiind peste toate o boare...
Dar Te-ascunzi, ca sămânța-n pământ !

Peste buza genunii, în bezne,
peste culmea cu muchii de-argint,
prin văzduh, Te-am cătat, ca-ntr-o iesle,
să Te văd, să Te-aud, să Te simt !

Spre Izvorul-iubirii curate
năzuind, pui-de-cerb-însetat,
m-am aprins nou luceafăr în noapte
și-n urcuș, din izvor, Te-am gustat !

(fragment)

Portul popular din zona MOLDOVEI

Specificul principal al costumului popular din zona Moldovei este dat de **păstrarea unui număr mare de elemente străvechi**. În comparație cu alte zone folclorice ale României, formele arhaice de port s-au conservat aici în mare măsură. La acest aspect au contribuit izolarea geografică a zonei, puținele căi de comunicație, dar și existența unui patriotism local dezvoltat, manifestat de oamenii acestor locuri.

Costumul popular feminin din Moldova are o structură unitară și constă în ie, cămașă tradițională, poale, catrință, brâu, bârneață, pieptar sau bundiță, opinci, batic înflorat, traistă și podoabe.

Ia din Moldova este încrețită, are mâneca croită din gât, iar broderiile predomină pe piept și pe mâneci. În general, pe piept și spate apar decorațiuni simple, sub forma unor șiruri verticale. Dintre culorile folosite se remarcă albul, roșul, verdele și negrul.

Poala este o continuitate a cămășii. Ea este albă, iar în partea de jos, de jur împrejur are un ornament asemănător celui de pe cămașă.

Catrința este una din cele mai simple piese de port, formată dintr-o țesătură dreaptă, dreptunghiulară, de culoare închisă, cu care femeia își înfășoară trupul de la brâu în jos, suprapunând capetele în față. Catrința are variante locale: catrința neagră, pestriță, cu vrâste sau cu flori.

Brâul în zona Moldovei este țesut. Este folosit la fixarea cămășilor și bârnețelor, pentru susținerea catrințelor. Brâul este o țesătură lungă de circa 2 metri, cu o lățime de 8 – 12 centimetri, care se înfășoară de 2 – 3 ori pe după mijloc. Bârnețele sunt mai lungi (de 3 metri) și mai înguste (de 3 – 5 centimetri) și au un pronunțat rol decorativ.

Încălțămintea caracteristică costumului popular din zona Moldovei este opinca.

Ilicul sau bundița înflorată este făcută din material textil (cu fir de lână) sau din două piei de miel, încheiată cu „bunghi" într-o parte sau pe umăr. Motivele ornamentale cusute pe cojoacele de sărbătoare sunt foarte variate. Cele mai vechi sunt motivele abstracte: linia dreaptă, linia subțire (șănătău) și cea groasă (găitan) erau folosite la conturarea registrelor ornamentale, semicercul, numit potcoavă, rombul, etc. Legate de cultul soarelui sunt motivele solare foarte răspândite pe pieptarele vechi din această zonă. Cel mai mult au fost cusute pe pieptare motive ca: ruja (floarea înscrisă în cerc, cu șapte sau zece petale; ea este însoțită de crenguțe cu frunze, ilustrând străvechiul motiv al pomului vieții), bobocul (cu forme diferite, de la cel închis până la floare), panseaua, frunza (motiv prezent pe toate piesele cojocărești de sărbătoare, înconjurând florile sau fiind individualizate la colțurile de pe piepți), strugurelul. Prin armonia și bogăția ornamentală și cromatică, dar și prin măiestria execuției, bundițele înflorate reprezintă cele mai prețioase piese de podoabă ale costumului popular.

Traista, deși nu este o componentă propriu-zisă a costumului popular, este totuși socotită piesă de port, întrebuințată atât de femei, cât și de bărbați. Are formă de sac de dimensiuni variabile, cu baieră pentru agățat.

Particularitățile locale sau individuale se evidențiază la costumul popular de sărbătoare, într-o bogăție de forme și variante decorative. Pe lângă cercei, mărgele și inele, în Moldova se mai poartă, ca podoabe de sărbători, flori și panglici în păr.

Costumul popular bărbătesc este mai sobru și constă în cămeșoi (o cămașă mai lungă ce ajunge până la genunchi, purtată mai ales de bătrâni), cu mici decorațiuni negre sau roșii sau cămașă cu fustă (este mai scurtă, iar fusta este separată și foarte creață), ițari încrețiți pe picior, strânși cu o sfoară și cingători (brâu, bârneață sau curele). În sezonul rece, este comun sumanul lung sau scurt. Acesta are clini la poale, guler îngust sau lat. Predomină nuanțele de negru sau cafeniu. Opincile, traista și bundița sunt simple și seamănă cu cele din portul feminin.

M.D.

Părintele Paisie de la Frăsinei († 1.IV.2008)

Duhul este străin de cei care se silesc să placă oamenilor, iar de vrei să te rogi „în duh", nimic să nu iei de la trup. Gura omului este vioara lui Dumnezeu, care trebuie sfințită prin rostirea de rugăciuni, iar nu organ a toată spurcăciunea.

Rezistenţa anticomunistă

ARADUL a stat drept

Zona Aradului a fost un ferment al mişcărilor de rezistenţă. Pe de o parte au fost grupurile organizate şi înarmate, care au luptat luni sau ani de zile, având ascunzători, provizii, arme. Nu mai puţin de 4 grupuri de partizani au activat în munţii şi pădurile judeţului.

ADRIAN MIHUŢ, fiu de ţăran din Măderat, judeţul Arad, a fost elev al liceului din Deva, iar in 1943 regele Mihai l-a felicitat pentru că obţinuse la bacalaureat cea mai bună medie pe ţară. Şi-a continuat studiile strălucite la Politehnică şi era aproape de sfârşit când, în 1948, au început arestările. Bănuit că ar fi făcut parte din „frăţiile de cruce", a reuşit să scape de cei ce-l urmăreau şi a luat drumul codrilor, devenind, cu arma în mină, un redutabil partizan. El acţiona într-o zonă delimitată la vest de o linie ce mergea de la Şiria-Pâncota la Seleuş-Şicula-Ineu, iar la est se continua prin Depresiunea Zărand şi Munţii Codrului. Faptele pe care le săvârşea ici şi colo în apărarea ţăranilor oropsiţi au făcut din Adrian Mihuţ o figură de legendă în această regiune. Mihuţ avea să fie denunţat, după revoluţia din Budapesta, de un văr de-al lui, care le-a arătat securiştilor locul pe unde urma să treacă Mihuţ, indicând şi la ce oră din noapte. Când Mihuţ a ajuns în locul respectiv, securiştii au deschis focul. Mihuţ a fost rănit grav la picior şi n-a mai putut merge, fiind prins. În toamna anului 1957, Adrian Mihuţ a fost executat la închisoarea Jilava.

Un alt grup important a fost al lui **GLIGOR CANTEMIR**, fiul preotului din Hălmăgel, legionar fugit în Germania în timpul lui Antonescu şi revenit în ţară în 1945. El şi-a organizat o tabără pe muntele Drocea de lângă Gurahonţ. Din 1947, el s-a ascuns în păduri sau pe la cunoştinţe, însoţit de alţi legionari, care fugeau şi ei de teama arestărilor. În urma raziei din noaptea de 14-15 mai 1948, Siguranţa a descoperit evidenţa tuturor legionarilor din judeţ. Totuşi, Cantemir nu va fi arestat decât în noaptea de 20-21 decembrie 1948 în comuna Cil. În 1949 s-au desfăşurat două procese, în care au fost judecaţi un total de 40 de partizani şi sprijinitori arădeni. Cantemir a executat 15 ani de închisoare grea. Dar organizaţia creată de el a continuat să activeze până în noiembrie 1952. Ea a avut ciocniri cu Securitatea în comuna Iosaş. În aceste lupte purtate în Munţii Zarandului şi în Munţii Codrului au fost ucişi Ioan Jurcuţa, Iulian Hagea, Ioan Luluşa, Pavel Dobre şi alţii.

În aceeaşi zonă a mai activat, în 1948, grupul de rezistenţă anticomunistă condus de **VALER ŞIRIANU**, cu un efectiv de circa 105 membri. Între componenţii acestui grup se remarcau generalul Baloşiu, colonelul Rădulescu, dr. Boieriu, preotul Tiberiu Dârlea, subofiţerul Ion Ardelean şi Sabin I. Sas din Târnova, judeţul Arad.

Profesorul **ION BLĂGĂILĂ** din Arad a creat în 1949 o organizaţie paramilitară constituită din 38 de persoane, în majoritate ţărani, intitulată *Mişcarea Naţională de Eliberare*. Începând din luna august 1951, membrii acestei organizaţii au fost capturaţi de Securitate, fiind judecaţi de către Tribunalul militar din Timişoara. Ei au primit pedepse variind de la muncă silnică pe viaţă la 15 ani temniţă grea.

De asemenea, o altă formă de rezistenţă a fost cea spontană, a **ţăranilor arădeni** care protestau împotriva cotelor obligatorii şi colectivizării forţate. Cei ce primiseră pământ în urma aşa-zisei reforme agrare nici nu apucaseră să se obişnuiască cu gândul că au devenit proprietari şi au şi fost obligaţi să predea cote mai mari decât producţia pământului. Alţii erau obligaţi chiar să cumpere produse de pe piaţă pentru a achita cota. În această situaţie disperată ţăranii au refuzat să treiere.

În zilele de 1 şi 2 august 1949, s-au răsculat ţăranii din următoarele comune:
- Ateaş;
- Apateu, unde au fost împuşcaţi pe loc trei ţărani şi arestaţi 22. În noaptea de 3/4 august au mai fost împuşcaţi doi ţărani.
- Berechiu, unde la 1 august a fost ucis pe loc un ţăran şi arestaţi 18. La 11 august a mai fost împuşcat un ţăran.
- Chereluş;
- Gurba;
- Moţiori; au fost arestaţi 10 ţărani;
- Şepreuş, unde la 1 august a fost incendiat sediul Comitetului Provizoriu şi arhiva, au fost împuşcaţi 4 ţărani şi arestaţi 57.
- Şiclău;
- Sintea Mare;
- Şomoşcheş, unde la 1 august a fost bătut preşedintele Sfatului Popular Judeţean, s-au tăiat firele telefoanelor, au fost împuşcaţi doi ţărani şi arestaţi 49. Numai în 4 comune au fost asasinaţi 12 ţărani. Au fost deportate imediat familiile acestora (33 oameni) şi au fost urmărite alte 30 de persoane. În cinci comune au fost arestaţi 156 de ţărani. La 3 august 1949, din staţia Cermei a plecat o garnitură de tren cu deportaţi spre Câmpia Bărăganului, în Muntenia.

Mucenici din vremea noastră

Evghenie Rodionov

- mucenic la 19 ani -

Noul Mucenic Evghenie s-a născut în 23 mai 1977, nu departe de Moscova, în satul Kurilovo. A fost singurul copil al familiei şi a fost botezat creştin ortodox în copilărie.

În anul 1989 bunica l-a luat pe micul Evghenie şi l-a dus la biserică pentru a se spovedi pentru prima dată şi a se împărtăşi cu Sfintele Taine. Preotul a observat că Evghenie nu purta cruce la gât şi în timpul spovedaniei i-a dat **o cruce, pe care copilul nu a mai dat-o niciodată jos de la pieptul său.** Mama lui, când l-a văzut că avea cruce, l-a sfătuit să o scoată, în acea vreme purtarea însemnelor creştine fiind interzisă. Evghenie nu a răspuns, dar nici n-a ascultat-o.

După ce şi-a terminat studiile, în anul 1994, a lucrat ca tâmplar. După ce a efectuat serviciul militar a fost repartizat la posturile de frontieră din Cecenia. Exact după o lună, pe 13 februarie 1996, a fost luat ostatic. Capturarea lui s-a petrecut astfel: unitatea militară a trimis patru soldaţi – printre care era şi Evghenie – să controleze maşinile care treceau pe un anume drum. Din păcate, cei responsabili i-au trimis pe soldaţi fără a exista o prealabilă organizare (nu era nici măcar o instalaţie de iluminare a drumului) şi nicio securitate. Pe acest drum treceau foarte des ceceni care transportau arme, ostatici şi droguri. În noaptea aceea a trecut pe acolo o ambulanţă. Când soldaţii au oprit-o pentru control, din ea au ieşit zece ceceni, bine înarmaţi, care i-au prins pe cei patru soldaţi.

După câteva zile, unitatea militară i-a informat pe părinţii soldaţilor despre dispariţia lor. Mama lui Evghenie a priceput că nu e vorba de o simplă dispariţie, ci de capturare şi, primejduindu-şi viaţa, s-a dus în Cecenia pentru a-şi găsi copilul.

Din prima zi a captivităţii de 100 de zile a lui Evghenie, pentru că au văzut că poartă cruce la gât, „rebelii" (luptători de gherilă) au încercat să îl distrugă psihic pentru a-l determina **să-şi renege credinţa**, să-şi lepede crucea, să devină musulman şi să-l facă ucigaş al altor prizonieri ruşi. Evghenie **a refuzat toate propunerile** şi, în ciuda deselor şi cruntelor bătăi, a numeroaselor torturi şi a făgăduinţei că va trăi dacă îşi scoate crucea, cecenii nu au izbutit să îl înduplece. Mai târziu, conducătorii rebelilor i-au spus mamei lui: „Dacă fiul tău se făcea unul dintre noi, nu l-am fi nedreptăţit!"

De Înălţarea Domnului, pe 23 mai 1996, pe când sfântul împlinea 19 ani, rebelii l-au dus să îl omoare. Mai întâi, i-au propus pentru ultima oară să îşi scoată crucea, spunându-i: „Ne jurăm pe Allah că vei trăi!" Evghenie a refuzat din nou – atunci a urmat înfricoşătoarea sa mucenicie. L-au omorât cu cuţitul, tăindu-i capul cu totul, însă **nu au îndrăznit să-i scoată crucea de la gât**. L-au îngropat cu crucea la gât, însă fără cap.

Într-un sfârşit, după 9 luni, mama l-a găsit pe Evghenie. Cecenii i-au cerut 4.000 de dolari ca să îi dea trupul. **I-au dat şi caseta video cu mucenicia fiului ei şi i-au istorisit ei înşişi desfăşurarea captivităţii şi a torturilor îndurate de acesta**. Mama lui Evghenie şi-a vândut apartamentul şi tot ce a mai putut – chiar şi haine – pentru a putea, pe de o parte, să dea aceşti bani, iar, pe de alta, să facă faţă cheltuielilor de deshumare şi pentru coşciugul special, pentru transport etc. (o sumă considerabilă). Până la urmă, în 20 noiembrie 1996, trupul a fost adus în satul natal şi a fost îngropat în cimitir. După câteva zile, tatăl lui Evghenie a murit de durere, lângă mormântul fiului lui. De îndată, în felurite zone ale Rusiei, Sfântul Mucenic Evghenie a început să se arate şi să facă **minuni**.

O fetiţă care locuia la un orfelinat ortodox a povestit că i-a apărut odată un ostaş înalt, cu mantie roşie, care i-a spus că îl cheamă Evghenie, a luat-o de mână şi a dus-o la Biserică. Fetiţa a spus: „Mi s-a părut ciudat că purta o mantie roşie, pentru că soldaţii nu poartă astăzi o astfel de mantie şi m-am gândit că aceasta trebuie să fie mantia mucenicului".

El i-a ajutat de mai multe ori pe prizonierii din Cecenia să evadeze din captivitate şi apoi să scape de orice primejdie, precum minele explozibile etc.

Într-un spital cu răniţi de război, soldaţii aflaţi în convalescenţă au mărturisit că un Sfânt Mucenic numit Evghenie i-a ajutat, mai ales când au avut dureri mari. Când unii dintre aceşti soldaţi au mers la Catedrala Mântuitorului din Moscova, au văzut icoana mucenicului şi l-au recunoscut pe cel care îi ajutase.

Pe soldatul cu mantie roşie îl cunosc şi deţinuţii. Îi ajută mai ales pe cei doborâţi şi distruşi psihic din cauza încarcerării.

Mama sfântului mărturiseşte: „De fiecare dată când am fost bolnavă, mi s-a arătat în vis, mi-a vorbit, m-a încurajat şi după aceea m-am vindecat." La mormântul Sfântului Evghenie arde permanent o candelă, iar mii de pelerini vin să se închine lui.

Să avem rugăciunile sale!

I.G.

Pași de catehism

Sfânta Treime

Am fost îndemnați să începem să citim Catehismul pentru a ne cunoaște credința, pentru a începe a-L cunoaște pe Dumnezeu, măcar ca minim de informații fără de care nu putem spune că suntem cu adevărat ortodocși. Spre ușurarea căutării noastre, vă propunem, ca din când în când să luăm cuvânt de la cei mai trăitori despre câteva dintre dogmele de bază ale credinței noastre. Să nu ne sperie cuvântul „dogmă", căci în realitate el nu este ceva abstract, filosofic, ci este adevăr revelat, adică Adevărul, care este Hristos. Dogma este ceva viu, este Cineva și ca să-L iubim pe Hristos trebuie să începem să-L cunoaștem.

DE CE DUMNEZEUL NOSTRU ESTE TREIME, ADICĂ ESTE UN DUMNEZEU ÎN TREI PERSOANE?

Pentru a răspunde la această întrebare, ar fi mai simplu să începem invers: de ce nu este Dumnezeu o singură Persoană sau o doime? Pentru că Dumnezeu este Iubire, iar iubirea nu poate fi adevărată și deplină decât între mai mulți. Iată ce spun două minți luminate de harul Duhului Sfânt despre aceasta.

Pr. D. Stăniloae

În definitiv suntem trei, totdeauna trei. Chiar dacă suntem într-un număr mai mare, toți ceilalți sunt cel de-al treilea – „ei". Dacă noi doi nu iubim pe un al treilea, iubirea noastră în Dumnezeu nu este desăvârșită. Această excludere a celui de-al treilea întinează legătura noastră. **Iubirea în doi poate fi pe deplin generoasă numai dacă este întoarsă spre un al treilea**. Altfel, vreau să-mi satisfac doar plăcerile mele.

Arhim. Arsenie Kotsopoulos

Relația dualistă este egoistă, plăcută, ușoară, dulce, mulțumitoare. Însă **relația** care presupune implicarea **a trei persoane** este dumnezeiască, dătătoare de har, dezinteresată. Cu toate acestea, **presupune durere, smerenie, dar și durabilitate. Este creativă și de aceea este războită.** În acest caz apare un vierme care roade tot ce este frumos, care nu este altul decât **invidia**.

Un Sfânt se află în comuniune cu Dumnezeu. Totul este frumos, minunat. Extaz, contemplare, plăcere cerească. Timpul și spațiul dispar. Simțurile se liniștesc. Omul trăiește în har. Este împlinit. Nu-și mai dorește nimic. Relație dualistă, stare cerească. Însă deodată, în această stare de lumină, apare un alt om, al cărui suflet este distrus, murdar, molipsit. Nu încape, nu poate sta în lumină, îi este rușine, roșește, vrea să se ascundă, să evadeze. Atunci Sfântul simte durere în inimă: „De ce să nu se bucure de lumină și acest sărman, de ce să nu se bucure de relația

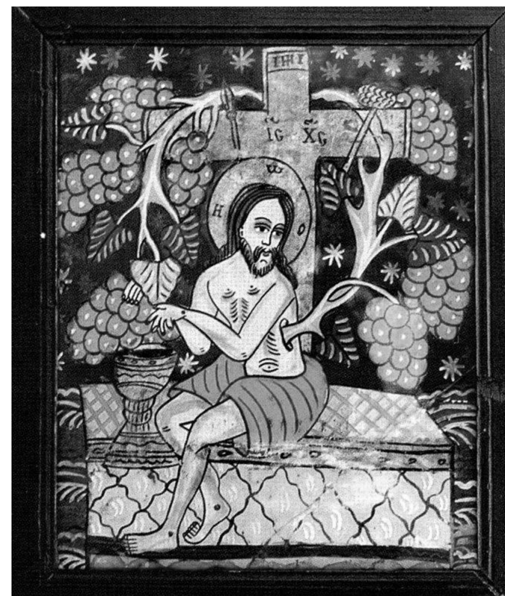
cu Dumnezeu?". Și începe neliniștea. Se roagă pentru păcătos. Vrea să-l facă și pe el părtaș al fericirii paradisiace. Astfel, **iubirea lui crește, se revarsă**, devine dezinteresată. Adică implică încă o persoană. Este gata să se jertfească pentru semenul său, vrând să-l înalțe în lumină. Iar Dumnezeu, de cealaltă parte, îngăduie, întinde „mâna" Lui și-i cheamă la lumină „pe cei care stau în întuneric".

O tânără pereche. Ce bucurie, ce mulțumire și fericire! Însă relația este neroditoare, egoistă, interesată, interesată de plăceri. Și apare a treia persoană, ca o provocare la o lucrare dezinteresată, la creație, la fertilitate. O iubire treimică. Ca în cadrul Sfintei Treimi, unde Tatăl, Fiul și Sfântul Duh sunt uniți într-o dumnezeire, dar totodată nu se confundă. Astfel, avem bărbatul, femeia și copiii sau părinții lor, sau chiar săracii, sau colaboratorii, sau alți semeni. **În aceste relații treimice sunt încercate virtuțile și apar patimile, care ne conduc la sfințenie.**

Dimpotrivă, **în relațiile dualiste, patimile se ascund bine și rămân nevindecate**. Cu toate acestea, dacă Hristos nu Se află chiar și în relațiile cu trei persoane, patimile vor apărea, dar nu vor fi vindecate. Oamenii se vor mânca încontinuu între ei. Domnul a spus: „Unde sunt doi sau trei adunați în numele Meu, acolo sunt și Eu în mijlocul lor". Nu spune unde este unul, ci măcar doi. Iată relația treimică.

Îmi veți spune acum: un pustnic care trăiește singur nu are o relație dualistă cu Dumnezeu? Bineînțeles că nu. Dacă ar fi o relație dualistă, n-ar fi Sfânt, ci sălbatic. Ascetul nevoitor, care trăiește într-o chilie smerită din Sfântul Munte, simte cu mintea pătimirile întregii omeniri și se roagă cu durere pentru îndepărtarea acestora. Adică avem o relație treimică: ascetul, Dumnezeu și omenirea. În felul acesta au trăit toți Sfinții purtători de Dumnezeu ai vremurilor noastre. Părintele Paisie plângea noaptea cu suspine pentru toți cei întristați și totodată se ruga pentru toți cu râvnă și durere întru Hristos.

Un părinte a spus: „Peste puțin timp în lume relațiile vor deveni inumane. Oamenii se vor mânca între ei precum câinii". Nu mai e timp de amânare. Să încercăm să scăpăm de iubirea dualistă și să mergem spre comuniunea întru iubire cu Dumnezeu și cu semenii noștri.

Icoana pe sticlă

> **O frântură din împărăția cerească, oglindită într-un ciob de sticlă prins într-o umilă ramă de brad.**

Credința ortodoxă strămoșească era sfântă pentru țăranul român din Ardeal, deoarece era **aproape singura alinare** ce o avea în viața sa de totală asuprire națională, economică și socială. În rândurile populației românești din Ardeal nu exista o clasă înstărită, care să poată finanța viața artistică; biserica ortodoxă era aceea care se străduia să susțină continuitatea tradiției românești.

Tehnica picturii pe sticlă a ajuns în Transilvania în **prima jumătate a secolului al XVIII-lea**, prin comerțul făcut de negustorii ambulanți cu obiecte de cult specifice religiei catolice, produse în centrele din Germania, Boemia, Slovacia. Ca popor asuprit, trebuia să se mulțumească cu *mijloace mai modeste de exprimare* artistică, pe care însă le va valorifica la maximum.

Țăranul ardelean a redat în icoanele sale **propria imagine ce și-o făcea despre viața de dincolo**, despre lumea nevăzută a raiului și a iadului. Povestirile biblice le transpunea în peisajul spațiului și în portul său specific de țăran ardelean. Sfinții transfigurați în chipuri transilvănene, erau îmbrăcați în costume locale, înconjurați de trandafiri din grădina lor cu ornamentele specifice cu care își împodobeau poarta și pridvoarele caselor.

Zonele de răspândire a unui anumit tip de icoană corespund primelor formațiuni politice românești din Transilvania, numite « Terae Valahicae ». Acestea ar fi Maramureșul, zona Năsăud – Toplița, Țara Bihariei, zona Huedin – Cluj – Turda, zona Hunedoarei – Arad, sudul Transilvaniei și Banatul.

În lumea satului românesc, spațiul cotidian este presărat de locuri dedicate sacrului: biserica, troița așezată la răscrucea drumurilor, colțul cu icoanele, candela și busuiocul din casa creștinului. Icoana pe sticlă trebuie lecturată în spațiul pentru care a fost ea concepută inițial, acesta fiind atât casa țărănească, cât și biserica din sat.

Acest spațiu dedicat sacrului este redat de țăranul român în icoanele sale pe sticlă, iar **basmele și legendele populare s-au împletit minunat cu subiectele religioase**, făcând care prezentarea lor să se desprindă de canoanele și izvoadele bisericești, exprimând, într-o viziune proprie și liberă, legendele biblice, pe care le transpune în imaginea satului românesc. Icoanele pe sticlă, autentice și originale, reușesc să creioneze totodată minunatele calități sufletești ale țăranului român din Transilvania, care trăia într-o oarecare izolare de centrele urbane, conservându-și astfel propriul univers spiritual și material, oglindit și în icoanele sale.

Frumusețea necăutată, spontană, a picturii din icoanele pe sticlă, se datorează **sensibilității pentru culoare** și **puterii de abstractizare** a formelor, calități înnăscute ale țăranului român. În practica artei icoanei pe sticlă transilvănene predomină modelul iconografic de proveniență bizantină. În icoana din sudul Transilvaniei regăsim sugerat peisajul stâncos sau elemente de arhitectură, desenul articulat al faldurilor veșmintelor, indicând mișcarea corpurilor înfășurate în ele, construcția scenelor, toate acestea fiind caracteristice artei bizantine.

27 martie - 45 de ani de la adormirea Păr. NIL DOROBANȚU

„Astăzi, a intrat o necredință, o îndoială în toată lumea. De aceea sunt necesare teofania și revelația, pe care le descoperă Dumnezeu în prigoană și dureri. Cei vanitoși și plini de ei înșiși nu mai primesc plinirea lui Hristos."